

UCHWAŁA NR LV/1125/18
RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 19 kwietnia 2018 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji „Strategii Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2017-2020” za 2017 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017r. poz. 1875 z późn. zm.), art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2017r. poz. 1868), w wykonaniu uchwały nr XLV/848/17 z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie przyjęcia Strategii Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2017-2020.

Rada Miasta Katowice
uchwała:

§1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji w 2017 roku „Strategii Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2017-2020”, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Katowice

Krystyna Siejna

KATOWICE
dla odmiany

Załącznik do uchwały Nr LV/1125/18
Rady Miasta Katowice
z dnia 19 kwietnia 2018 r.

Sprawozdanie z realizacji „Strategii Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2017-2020” za 2017 rok

Uchwała nr XLV/848/17 Rady Miasta Katowice z dnia 27 lipca 2017r.
w sprawie przyjęcia Strategii Ochrony Zdrowia Psychicznego
w mieście Katowice na lata 2017-2020.

SPIS TREŚCI

WSTĘP

str. 3

ROZDZIAŁ I

Promocja zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym

str. 3

ROZDZIAŁ II

Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego

str. 8

ROZDZIAŁ III

Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi

str. 12

ROZDZIAŁ IV

Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom, rodzicom i nauczycielom

str. 16

ROZDZIAŁ V

Źródła finansowania Strategii Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2017-2020

str. 25

WSTĘP

Strategia Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2017-2020 została opracowana jako odrębny dokument na podstawie propozycji przedstawicieli różnych podmiotów i instytucji działających w obszarze zdrowia psychicznego na terenie Miasta.

Działania wynikające z wyżej wymienionego programu tworzą system wszechstronnej pomocy dla wielu grup odbiorców, na różnych etapach zagrożenia problemami zaburzeń psychicznych i stanowią kontynuację działań realizowanych w poprzednich latach. Obejmują one dzieci i młodzież, osoby uzależnione i ich rodziny, osoby doświadczające przemocy domowej, osoby bezrobotne, które często są zagrożone alkoholizmem.

Zadania wynikające ze Strategii Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2017-2020 prowadzone są przez szereg podmiotów. Wśród realizatorów znajdują się zarówno jednostki budżetowe miasta, jak również organizacje pozarządowe i indywidualni wykonawcy. Taki system skutkuje wszechstronnością i skutecznością podejmowanych działań.

ROZDZIAŁ I

PROMOCJA ZDROWIA PSYCHICZNEGO I ZAPOBIEGANIA ZABURZENIOM PSYCHICZNYM.

Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wynikającym z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej, zintegrowanej i dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form pomocy niezbędnych do życia w środowisku społecznym, rodzinnym i zawodowym. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podejmuje następujące działania służące poprawie jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi:

- poradnictwo specjalistyczne,
- poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta, zarówno dla chorych, jak i ich rodzin prowadzone jest przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych),
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne) świadczone przez konsultantów Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dot. osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne) świadczone przez wykonawców, z którymi zawarto stosowne umowy.

Zadania zrealizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w 2017 roku:

- 1. Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego oraz promocja zdrowego stylu życia.**

Działania:

- a) poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta świadczone w ramach systemu pomocy osobom zaburzonej psychicznie i ich rodzinom stanowiącego część Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,

Poradnictwo specjalistyczne w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta Katowice, zarówno dla chorych, jak i ich rodzin prowadzone było przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych). Poradnictwo specjalistyczne obejmowało również problematykę uzależnień u osób z zaburzeniami psychicznymi. W roku 2017 udzielono konsultacji w zakresie zdrowia psychicznego dla **388** osób.

Wskaźniki i prognoza/potrzeby

Lp.	Nazwa wskaźnika	2017	Prognoza/potrzeby 2018
1.	Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom i rodzinom w zakresie zdrowia psychicznego (ilość osób)	388	388

- b) świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w środowisku skierowanych do osób, które ze względu na stan zdrowia fizycznego lub psychicznego nie są w stanie uczęszczać do Środowiskowego Domu Samopomocy, a nie wymagają leczenia szpitalnego.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były w środowisku zamieszkania osobom ze zdiagnozowanymi zaburzeniami (na podstawie zaświadczenia lekarskiego) tj. w szczególności:

- chorym psychicznie (wykazujących zaburzenia psychotyczne),
- upośledzonym umysłowo,
- wykazującym inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoby te wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Taka forma usług, pozwala na odejście od instytucjonalnej pomocy osobom chorym psychicznie. Usługi w miejscu zamieszkania ułatwiają budowanie systemu wsparcia społecznego dla osób chorych, dają możliwość lepszego poznania ich warunków życiowych, sytuacji rodzinnej, a przez to skutecznego ich wspierania. Usługami specjalistycznymi objęto również dzieci z autyzmem. Usługi specjalistyczne (psychologiczne) świadczone były przez specjalistów Centrum Rehabilitacji Społecznej oraz przez wykonawców, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy (usługi pielęgnacyjne). W roku 2017 specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczyła Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. ul. Okrzei 6/16

Wskaźniki i prognoza/potrzeby

Lp.	Nazwa wskaźnika	2017	Prognoza /potrzeby 2018
1.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (psychologicznymi)	109	109
2.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (pielęgniacyjnymi)	9	9

Zadania zrealizowane przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta w Katowicach w 2017 roku:

2. Rozpowszechnienie materiałów informacyjno-edukacyjnych.

Działania:

- a) opracowanie materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia psychicznego i ich rozpowszechnienie wśród mieszkańców Katowic,

Przygotowano dwie ulotki (format A4 składane na trzy części) o tematyce z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego:

- "Zdrowie a choroba w ludzkiej psychice" - podkreślająca znaczenie zdrowia psychicznego oraz edukująca o postępowaniu wobec osób z problemami w tym zakresie; ulotka została przygotowana we współpracy z Panią Ewą Rudzką-Jasińską, Specjalistą Psychiatrą i Specjalistą Terapii Środowiskowej, Kierownikiem Zespołu Leczenia Środowiskowego Centrum Psychiatrii w Katowicach im. dr. Krzysztofa Czumy.
- Informator o miejscach pomocy dla osób z problemami w zakresie zdrowia psychicznego - przygotowana we współpracy z MOPS w Katowicach ulotka zawierająca dane kontaktowe wszystkich placówek w Katowicach i niektórych w innych miastach, do których można udać się o pomoc w problemach z zakresu zdrowia psychicznego.

Obie ulotki zostały wydrukowane w nakładzie 2000 sztuk (razem 4000 sztuk). Wydatkowano na ten cel **840,00 zł**. Ulotki były rozprowadzane w budynkach Urzędu Miasta Katowice oraz jednostkach miejskich, a także wśród podmiotów leczniczych i organizacji pozarządowych współpracujących z miastem Katowice.

- b) działania z zakresu edukacji zdrowotnej skierowane na zapobieganie chorobom psychicznym w różnych grupach odbiorców.

Ośrodek Metis z siedzibą w Katowicach przy ul. Drozdów 17 i 21 realizował program pn. „**Zdrowie psychiczne w pigułce**” w klasach VII katowickich szkół podstawowych. Wśród celów prowadzonych z młodzieżą zajęć należy wymienić:

- upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego,
- kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu,

- budowanie więzi klasowej jako znaczącego czynnika ochronnego wobec zachowań ryzykownych,
- autoanaliza reakcji fizjologicznych, emocjonalnych i poznawczych w sytuacjach stresujących,
- nabywanie konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem,
- zwiększanie świadomości na temat zagrożeń cywilizacyjnych.

Dzięki warsztatom młodzież przyswoiła wiedzę na temat czynników sprzyjających zdrowiu psychicznemu oraz konstruktywnych sposobów radzenia sobie z trudnymi emocjami. Kwota, jaką przeznaczono na zadanie w 2017 roku wyniosła **9 000,00 zł**. Przeprowadzono 30 zajęć, w których udział wzięło **616 uczniów**.

3. Działalność Środowiskowych Domów Samopomocy oraz Warsztatów Terapii Zajęciowej

Na terenie miasta Katowice funkcjonują obecnie 4 Środowiskowe Domy Samopomocy, które zapewniają łącznie 113 miejsc, prowadzonych przez:

Lp.	Nazwa i adres Środowiskowego Domu Samopomocy	Podmiot prowadzący	Prowadzone grupy	Liczba miejsc
1	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Tysiąclecia 41 w Katowicach	Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Chorych Psychiczenie i Ich Rodzin „PRZYSTAŃ”	<ul style="list-style-type: none"> – grupa osób z przeważającymi objawami depresyjnymi, – grupa osób z przewagą objawów psychotycznych wytwórczych. 	34
2	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Gliwicka 74a w Katowicach	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „CONVIVERE”	<ul style="list-style-type: none"> – dla osób z upośledzeniem umysłowym – prowadzone są trzy grupy osób - podział grup wynika ze stopnia upośledzenia oraz stopnia socjalizacji, możliwości psychicznych i fizycznych 	25
3	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Oswobodzenia 92 w Katowicach	Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”	<ul style="list-style-type: none"> – grupa osób chorujących na schizofrenię lub inne zaburzenia schizofrenopodobne oraz afektywne, – grupa osób z obniżoną sprawnością intelektualną ze współistniejącymi zaburzeniami o charakterze psychopatycznym. 	34
4.	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Brata Alberta 4	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka	<ul style="list-style-type: none"> – dla osób z upośledzeniem umysłowym – prowadzone są cztery grupy osób 	20

			– podział grup wynika ze stopnia upośledzenia oraz stopnia socjalizacji, możliwości psychicznych i fizycznych	
--	--	--	---	--

ŚDS są placówkami pobytu dziennego przeznaczone dla osób, które z powodu swojej niepełnosprawności mają poważne problemy w życiu codziennym.

Zgodnie z w/w rozporządzeniem Środowiskowe Domy Samopomocy prowadziły w swoich placówkach m.in.:

- trening funkcjonowania w życiu codziennym,
- trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów,
- trening umiejętności spędzania czasu wolnego, które mają na celu podtrzymanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do jak najbardziej samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

ŚDS działały 5 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie, w tym: przez 6 godzin dziennie były prowadzone zajęcia z uczestnikami.

Warsztaty Terapii Zajęciowej stanowią wyodrębnione organizacyjnie i finansowo placówki stwarzające osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku.

Na terenie miasta Katowice działa obecnie 6 Warsztatów Terapii Zajęciowej, które zapewniają łącznie 200 miejsc, prowadzonych przez.:

- Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”, ul. Oswobodzenia 92
- Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej, im. ST. Kostki - ul. Ociepki 8a
- Stowarzyszenie Na Rzecz Niepełnosprawnych SPES, ul. Panewnicka 463
- Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Katowicach – Giszowcu, ul. Wojciecha 23
- Stowarzyszenia Wspierania Działań Twórczych UNIKAT, ul. Kotlarza 10b
- Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Akcent”, ul. Rataja 14.

Są one placówkami pobytu dziennego. Czas trwania zajęć w Warsztacie wynosi nie więcej niż 7 godzin dziennie i 35 godzin tygodniowo.

Zajęcia prowadzone są zgodnie z indywidualnym programem rehabilitacji i terapii, przygotowanym dla każdego uczestnika przez Radę Programową Warsztatu.

Lp.	NAZWA WARSZTATU	Liczba miejsc w WTZ
1	WTZ "PROMYK" – Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej, im. St. Kostki	40
2	WTZ "Ad Vitam Dignam"	35
3	WTZ SPES	30
4	WTZ Polskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z U.U.	30
5	WTZ Stowarzyszenia Wspomagania Rozwoju i Twórczości Osób Niepełnosprawnych UNIKAT	35
6	WTZ Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Akcent”	30

Realizatorzy: Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

ROZDZIAŁ II

UPOWSZECHNIENIE ZRÓŻNICOWANYCH FORM POMOCY I OPARCIA SPOŁECZNEGO.

Zadania:

1. Aktualizacja poszerzenie, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej.

Działania:

- a) wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin w środowisku zamieszkania poprzez:
 - pracę socjalną,
 - poradnictwo specjalistyczne,
 - specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne),
 - specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne).

Praca socjalna nakierowana jest na rozeznanie problemów dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi, motywowanie do poddania się badaniom diagnostycznym w Poradni Zdrowia Psychicznego, a w razie potrzeby leczeniu, wspieranie osoby i rodziny oraz pomoc we wzmacnianiu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie i tworzeniu

warunków sprzyjających temu celowi. Prowadzona jest przez pracowników socjalnych Terenowych Punktów Pomocy Społecznej we współpracy z konsultantami ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej.

Wskaźniki i prognoza/potrzeby

Lp.	Nazwa wskaźnika	2017	Prognoza /potrzeby 2018
1.	Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin objętych wsparciem	508	508

Poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta, zarówno dla chorych, jak i ich rodzin prowadzone jest przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych). Poradnictwo specjalistyczne obejmuje również problematykę uzależnień u osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wskaźniki i prognoza/potrzeby

Lp.	Nazwa wskaźnika	2017	Prognoza /potrzeby 2018
1.	Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom i rodzinom w zakresie zdrowia psychicznego (ilość osób)	388	388

Specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne) świadczone były przez Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego (jednostkę organizacyjną Ośrodka). W ramach usług specjalistycznych w roku 2017 udzielono wsparcia **109** osobom, w tym pomocą tą objęto również niepełnosprawne dzieci, w szczególności dzieci z autyzmem i pokrewnymi zaburzeniami rozwoju.

Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych (pielęgnacyjnych) polega w głównej mierze na uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia osób z zaburzeniami psychicznymi, wymaga odpowiedniego (specjalistycznego) przygotowania opiekunek do świadczenia tego typu usług. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane są przez wykonawców, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy. W 2017 roku realizatorem usług była Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o.ul. Okrzei 6/16.

Wskaźniki i prognoza/potrzeby

Lp.	Nazwa wskaźnika	2017	Prognoza /potrzeby 2018
1.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (psychologicznymi)	109	109
2.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (pielęgnacyjnymi)	9	9

- b) wspieranie finansowe samopomocowych projektów służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez prowadzenie grupy wsparcia, prowadzenie pracowni rozwoju twórczego,

Klienci Centrum Rehabilitacji Społecznej w 2017 roku mieli możliwość udziału w zajęciach pracowni terapii zajęciowej „Twórcy sztuki” realizowanej w ramach projektu autorskiego terapeutki zajęciowej. W zajęciach pracowni terapii zajęciowej „Twórcy sztuki” uczestniczyło 11 osób. Celem głównym Pracowni było stworzenie warunków do autokreacji i samorealizacji osób zaburzonych psychicznie. Zajęcia pracowni pełniły jednocześnie funkcję grupy samopomocowej, której celem było zwiększenie umiejętności i kompetencji społecznych uczestników oraz udzielanie indywidualnego wsparcia w bieżących problemach i sytuacjach życiowych.

Wskaźniki i prognoza/potrzeby

Lp.	Nazwa wskaźnika	2017	Prognoza /potrzeby 2018
1.	Liczba osób korzystających z projektów samopomocowych	11	11

- c) zapewnienie ciągłości wsparcia finansowego projektom pozarządowym realizującym takie formy oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które wymagają działania ciągłego poprzez organizację i finansowanie specjalistycznych usług opiekuńczych, finansowanie usług świadczonych przez Środowiskowe Domy Samopomocy.

Środowiskowe Domy Samopomocy przeznaczone są do prowadzenia rehabilitacji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi oraz upośledzonych umysłowo. Celem rehabilitacji jest podtrzymanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Cel ten jest osiągany m.in. poprzez psychoterapię, terapię zajęciową, działania w zakresie przygotowania do pracy osób z zaburzeniami psychicznymi, jak i pomocy w uzyskaniu zatrudnienia. W okresie sprawozdawczym klienci Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej korzystali z usług proponowanych przez Środowiskowe Domy Samopomocy prowadzone przez wykonawców, którzy otrzymują dotację celową na podstawie umowy zawartej z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

- d) zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi poprzez świadczenie usług specjalistycznych; interwencja kryzysowa, poradnictwo specjalistyczne, prowadzenie szkoleń dla pracowników socjalnych, tworzenie i realizacja programów pracy socjalnej i terapeutycznej z osobami z zaburzeniami psychicznymi, szkolenie praktykantów.

Klienci CRS od wielu lat korzystają z różnych form pomocy, w tym z usług specjalistycznych świadczonych w środowisku zamieszkania, konsultacji, jak i programów realizowanych przez jednostkę zarówno w ramach środków własnych, jak i projektów finansowanych ze środków zewnętrznych (Europejski Fundusz Społeczny, dotacje celowe).

- e) współpraca z organizacjami pozarządowymi w podejmowaniu działań zmierzających do eliminowania ograniczeń związanych z funkcjonowaniem społecznym osoby zaburzonej psychicznie oraz jej społecznemu wykluczeniu.

W trakcie prowadzenia działań wspierających osoby z zaburzeniami psychicznymi podjęto współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie miasta Katowice tj.:

- Śląskim Stowarzyszeniem „AD VITAM DIGNAM”,
- Stowarzyszeniem Działającym na Rzecz Osób Chorych Psychiczenie i Ich Rodzin "PRZYSTAŃ",
- Instytutem Współpracy i Partnerstwa Lokalnego.

Wskaźniki i prognoza/potrzeby

Lp.	Nazwa wskaźnika	2017	Prognoza /potrzeby 2018
1.	liczba organizacji pozarządowych, z którymi podjęto współpracę w zakresie eliminowania ograniczeń związanych z funkcjonowaniem społecznym osoby zaburzonej psychicznie oraz jej społecznemu wykluczeniu,	3	3

2. Podniesienie świadomości społecznej w rozumieniu problemów osób dotkniętych zaburzeniami psychicznymi.

Działania :

- a) włączenie społeczności lokalnej, instytucji i organizacji do programu pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom realizowanego w ramach Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- b) udostępnianie informacji o miejscach i formach pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin (ulotki, strona internetowa MOPS),
- c) szkolenia dla pracowników socjalnych.

Informacje dot. systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin znajdują się na stronie internetowej MOPS w zakładkach „Pomoc dla osób zaburzonych psychicznie”, „Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy” oraz „Pomoc dla osób i rodzin z problemem alkoholowym”. Rozprowadzone zostały również ulotki informujące o formach pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin wydane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W roku ubiegłym Centrum Rehabilitacji Społecznej było również współorganizatorem „Śląskich Dni Solidarności z osobami chorującymi psychicznie”, których inauguracja odbyła się w Teatrze Śląskim w dniu 29.09.2017r. podczas „Dni Solidarności” zainteresowani mieli możliwość szczegółowego zapoznania się z ofertą wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w regionie, otrzymali również materiały informacyjne.

Wskaźniki i prognoza/potrzeby

Lp.	Nazwa wskaźnika	2017	Prognoza /potrzeby 2018
1.	Liczba przeszkolonych pracowników MOPS w zakresie rozwiązywania problemów osób dotkniętych zaburzeniami psychicznymi	74	74

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

ROZDZIAŁ III

AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI.

Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w ramach „Strategii Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2017-2020” realizował w 2017 roku zadania w zakresie aktywizacji zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez zastosowanie usług i instrumentów rynku pracy wspierających tę grupę osób w wejściu lub powrocie na rynek pracy.

W okresie sprawozdawczym zadania ukierunkowane były na zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizację poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi oraz prowadzenie kampanii szkoleniowo-informacyjnej adresowanej do pracodawców promującej zatrudnianie osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.

Zadania:

- 1. Zwiększanie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.**

Powyższe zadanie realizowane było poprzez następujące działania:

a) Poradnictwo zawodowe, w tym:

- świadczenie indywidualnych porad zawodowych z doradcą zawodowym, podczas których możliwe było uzyskanie pomocy w dokonaniu bilansu indywidualnych możliwości i kompetencji zawodowych oraz osobowościowych, a także ustalenie poziomu motywacji do podjęcia pracy,
- udzielanie informacji zawodowych w celu zapoznania uczestnika Programu z aktualną sytuacją na lokalnym rynku,
- przedstawienie oferty edukacyjnej na lokalnym rynku,
- ustalenie zasadności skierowania na szkolenie zawodowe,

b) Pomoc w zakresie poszukiwaniu pracy, w tym:

- przygotowanie osób niepełnosprawnych do prawidłowego sporządzania dokumentów aplikacyjnych oraz udziału w rozmowach kwalifikacyjnych z potencjalnymi pracodawcami,
- umożliwienie poznania technik aktywnego poszukiwania pracy,
- ukierunkowanie do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia.

c) Pośrednictwo pracy, w tym:

- udzielanie osobom niepełnosprawnym pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia, a pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych; informacje uzyskane w ramach usług poradnictwa zawodowego i pomocy w zakresie aktywnego poszukiwania pracy dotyczące indywidualnych kompetencji zawodowych oraz oczekiwań względem przyszłej pracy umożliwiły doradcom klienta dopasowanie ofert pracy do możliwości osoby niepełnosprawnej, w tym z zaburzeniami psychicznymi,
- upowszechnianie ofert pracy dostępnych w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Forma udzielonej pomocy	Liczba osób
Poradnictwo zawodowe	3 osoby
Pomoc w zakresie poszukiwaniu pracy	13 osób
Pośrednictwo pracy	67 osób

W 2017 roku z ogólnej liczby 67 uczestników programu, 3 osoby wymagały indywidualnego wsparcia doradczego w ramach poradnictwa zawodowego /zadanie 1a/, natomiast 13 osobom udzielono pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy /zadanie 1b/.

Wszystkim osobom objętym pomocą w zakresie aktywizacji zawodowej zostały przedstawione propozycje pracy zgodnie z kwalifikacjami lub doświadczeniem zawodowym oraz kryteriami kwalifikacyjnych podanymi w ofercie przez pracodawców /zadanie 1c/.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach było zarejestrowanych ogółem 351 osób niepełnosprawnych (w tym 141 kobiet), z tego:

- 302 osoby bezrobotne (w tym 127 kobiet)

- 49 osób poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu (w tym 14 kobiet).

Spośród ogólnej liczby 351 zarejestrowanych, 67 osób stanowiły osoby z orzeczoną jednostką chorobową „ choroby psychiczne” (w tym 59 – bezrobotnych i 8 – poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu), które objęto pomocą w zakresie aktywizacji zawodowej. W grupie 67 osób, 30 osób posiadało lekki stopień niepełnosprawności, natomiast 37 osób – umiarkowany.

Ogólna liczba zarejestrowanych osób	351
Liczba osób z orzeczoną jednostką chorobową „ choroby psychiczne”, w tym:	67
- liczba bezrobotnych	59
- poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu, które objęto pomocą w zakresie aktywizacji zawodowej.	8

Liczba osób z orzeczoną jednostką chorobową „ choroby psychiczne”, ze względu na stopień niepełnosprawności:	67
- lekki stopień niepełnosprawności	30
- umiarkowany stopień niepełnosprawności	37

Dla 59 osób /przy ich współudziale/ zostały sporządzone indywidualne plany działania określające działania możliwe do podjęcia przez urząd pracy oraz działania do samodzielnej realizacji przez osobę zainteresowaną w celu doprowadzenia jej do zatrudnienia w oparciu o ustalony profil pomocy.

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy dla 59 osób bezrobotnych ustalono profil pomocy. Spośród 59 osób, 24 osoby pozostawały w II profilu pomocy, natomiast 35 osób – w III profilu.

W wyniku podjętych działań pomocowych skierowanych do 67 osób, zaktywizowano 8 osób (12,0 % ogółu), z czego:

- 5 osób podjęło zatrudnienie
- 3 osoby zostały skierowane do prac społecznie użytecznych.

2. Prowadzenie kampanii szkoleniowo-informacyjnej adresowanej do pracodawców promującej zatrudnianie osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.

Powyższe zadanie realizowane było w 2017 roku poprzez następujące działania:

- a) wyselekcjonowanie z bazy pracodawców pozostającej w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy podmiotów zainteresowanych ewentualnym zatrudnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi,
- b) pozyskanie do współpracy nowych partnerów zainteresowanych ewentualnym zatrudnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi,

- c) organizacja spotkań informacyjno-szkoleniowych z potencjalnymi pracodawcami na temat możliwości zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi.

W ramach zadania 2 podjęto następujące działania na rzecz zwiększania dostępności rehabilitacji zawodowej wśród osób z zaburzeniami psychicznymi:

- organizowano cykliczne spotkania w siedzibie urzędu pracy z pracodawcami z chronionego, jak i otwartego rynku pracy, podczas których osoby niepełnosprawne, w tym z problemami w zakresie zaburzeń psychicznych miały możliwość zaprezentowania swojej kandydatury oraz zapoznania się z charakterem oraz specyfiką pracy na różnych stanowiskach odpowiadających ich indywidualnym preferencjom i kompetencjom zawodowym
- przygotowano Targi Pracy, które odbyły się w październiku 2017r. i skierowane były do wszystkich osób zainteresowanych uzyskaniem zatrudnienia, w tym uczestników opisywanej grupy, podczas których zostały przedstawione oferty pracy przez pracodawców z terenu Katowic zaproszonych do udziału w Targach oraz przedstawicieli urzędów pracy z województwa śląskiego, a oferty kształcenia w formach pozaszkolnych udostępniły ośrodki szkoleniowe. Dodatkowo w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy uczestnicy Targów Pracy mieli możliwość skorzystania z indywidualnych porad doradcy zawodowego tut. urzędu pracy.

W 2017 roku w ramach akcji informacyjnej promującej wśród pracodawców ideę zatrudniania osób z zaburzeniami psychicznymi:

- pozyskano do współpracy 3 nowych pracodawców
- utrzymywano kontakt z 13 pracodawcami pozostającymi w bazie urzędu, zainteresowanych ewentualnym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych cierpiących na zaburzenia psychiczne,
- zorganizowano w listopadzie 2017r. dla pracodawców z otwartego i chronionego rynku pracy spotkanie w celu zaprezentowania form aktywizacji zawodowej osób zarejestrowanych w urzędzie pracy zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Do udziału w spotkaniu zaproszono 40 pracodawców, a uczestniczyło w nim 10 pracodawców.

Wskaźniki monitorowania powyższych zadań:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2017	Prognoza/ potrzeby 2018
1.	Liczba osób zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy, które zostały objęte pomocą w zakresie aktywizacji zawodowej,	Spośród ogólnej liczby 351 zarejestrowanych niepełnosprawnych, 67 osób stanowiły osoby z orzeczoną jednostką chorobową „ choroby psychiczne” (w tym 59 bezrobotnych i 8 osób poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu)	60
2	Liczba nawiązanych kontaktów z pracodawcami oferującymi wolne miejsca	Z 16 pracodawcami nawiązano kontakt, z tego: - 3 nowych pracodawców pozyskano do współpracy	2-3

	pracy dla osób mających problemy w zakresie zdrowia psychicznego,	- z 13 pracodawcami (pozostającymi w bazie urzędu) zainteresowanymi ewentualnym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych cierpiących na zaburzenia psychiczne-utrzymywano kontakt.	
3	Liczba zorganizowanych spotkań informacyjno-szkoleniowych promujących wśród pracodawców z lokalnego rynku pracy ideę zatrudniania osób z zaburzeniami psychicznymi	1	1

Realizacja w okresie sprawozdawczym zadań ujętych w „Strategii Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2017-2020,, w 2017r była bezkosztowa (źródło finansowania: w ramach bieżącej działalności PUP- Katowice).

Realizator: Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach.

ROZDZIAŁ IV

UDZIELANIE WSPARCIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEGO UCZNIOM, RODZICOM I NAUCZYCIEŁOM.

Zadania:

- 1. Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne poprzez udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzinom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.**

Działania:

- a) działalność poradni psychologiczno-pedagogicznych na terenie miasta Katowice w 2017 roku:**

Na terenie miasta Katowice funkcjonują publiczne poradnie:

Lp.	Poradnia/Placówka	Adres	Telefon	Dzielnica
1	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1	ul. Rataja 14 40-837 Katowice	(32) 254-23-12	oś. Witosa

2	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2	ul. Łętowskiego 6a 40-648 Katowice	(32) 252-79-59	Ligota
3	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 3	ul. Szopienicka 58 40-423 Katowice	(32) 255-70-51	Janów
4	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 5	ul. Okrzei 4 40-126 Katowice	(32) 203-54-46	Koszutka
5	Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	ul. Sokolska 26 40-086 Katowice	(32) 259-95-83 (32) 259-95-86	Śródmieście
6	Specjalistyczna Poradnia Rodzinna	ul. Okrzei 4 40-126 Katowice	(32) 258-35-12	Koszutka

Do zadań poradni, zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 roku w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 199 z późn. zm.) należy:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży,
- udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych,
- organizowanie i prowadzenie wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne przeprowadzają pełną diagnozę dzieci i młodzieży, w zakres której wchodzi:

badania psychologiczne i pedagogiczne:

- gotowości szkolnej,
- możliwości i umiejętności,
- zaburzeń rozwojowych,
- przyczyn niepowodzeń szkolnych,
- specyficznych trudności w uczeniu się (dysleksja, dyskalkulia),
- zachowań dysfunkcyjnych, trudności wychowawczych,
- predyspozycji, zdolności i zainteresowań (wybór kierunku kształcenia i zawodu).

badania logopedyczne – zaburzenia mowy:

- obserwacje na terenie placówek,
- diagnozowanie na potrzeby zespołów orzekających,
- wydawanie opinii i orzeczeń.

Ponadto poradnie obejmują również opieką dzieci w wieku do lat 3 przebywające w żłobkach poprzez:

- obserwację psychologiczną i pedagogiczną dzieci podczas zajęć w grupach – w ramach profilaktyki zaburzeń rozwojowych,
- wsparcie w rozpoznawaniu potrzeb rozwojowych dzieci, konsultacje dla opiekunów w żłobku,
- konsultacje dla rodziców,
- opiniowanie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju,
- orzekanie o potrzebie kształcenia specjalnego.

b) działalność Specjalistycznej Poradni Rodzinnej na terenie miasta Katowice

Placówką, która w szczególny sposób uczestniczy w rozwiązywaniu problemów związanych z funkcjonowaniem społecznym jest Specjalistyczna Poradnia Rodzinna.

Do jej zadań należy m.in.:

- zapobieganie zachowaniom dysfunkcyjnym dzieci i młodzieży,
- przeciwdziałanie uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży,
- zapobieganie przemocy w rodzinie, wyrównywanie szans życiowych u dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych,
- wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny,
- udzielanie pomocy rodzinie w dostosowaniu metod wychowawczych i edukacyjnych do możliwości i indywidualnych potrzeb psychofizycznych dziecka,
- terapia rodzin,
- terapia indywidualna zaburzeń emocjonalnych,
- zaburzeń zachowania,
- zaburzeń odżywiania dzieci i młodzieży,
- terapia indywidualna dla opiekunów i wychowawców oraz osób zaangażowanych na rzecz dziecka i rodziny,
- terapia ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.

Poradnia realizuje zadania przez:

- działalność profilaktyczną,
- działalność terapeutyczną,
- poradnictwo,
- konsultacje,
- prowadzenie mediacji,
- interwencję kryzysową,
- diagnozowanie,
- opiniowanie,
- prowadzenie grup wsparcia
- działalność informacyjno – szkoleniową.

Najczęściej zgłaszane w Specjalistycznej Poradni Rodzinnej problemy obejmują:

- przemoc w rodzinie – często przyczyną zgłoszenia do poradni jest złe zachowanie dziecka,
- przemoc płynąca z sytuacji rozwodowych – konflikty rodziców, które skutkują jako konflikt lojalności dzieci wobec rodziców, odrzucenie przez rodziców, osłabienie więzi rodzinnych, wyalienowanie się dziecka,
- agresja dzieci i przemoc wobec rówieśników w szkole,
- przemoc jednego rodzica wobec drugiego zarówno psychiczna, jak i fizyczna- najczęściej ofiarami są kobiety,
- przemoc seksualna rodziców lub innych członków rodziny wobec dzieci,
- przemoc wynikająca z zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci, której skutkiem jest autoagresja/zaburzenia jedzenia, okaleczanie się, próby samobójcze/zaburzenia emocjonalne, zaburzeniami zachowania,
- agresja i przemoc nauczycieli, wychowawców i opiekunów wobec dzieci.

Z inicjatywy Specjalistycznej Poradni Rodzinnej na terenie Poradni odbywają się comiesięczne superwizje dla pedagogów i psychologów z katowickich szkół podstawowych i gimnazjów. Celem tych spotkań jest wymiana doświadczeń oraz wielospecjalistyczna i fachowa pomoc uczniom.

2. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży w przedszkolach, szkołach i placówkach.

Działania:

a) zadania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Katowicach

Diagnozowanie dzieci i młodzieży:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży od urodzenia do ukończenia nauki w szkole,
- diagnoza psychologiczna, pedagogiczna, logopedyczna,
- diagnoza w zakresie: gotowości szkolnej, zaburzeń rozwojowych, możliwości i umiejętności, przyczyn niepowodzeń szkolnych, specyficznych trudności w uczeniu się, trudności wychowawczych, zaburzeń zachowania i emocji, predyspozycji i zainteresowań zawodowych, zaburzeń i wad wymowy,
- diagnozowanie na potrzeby zespołów orzekających,
- opiniowanie – opracowywanie i wydawanie opinii zgodnie z przepisami prawa,
- wydawanie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i potrzebie indywidualnego, nauczania oraz opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju,
- obserwacje dzieci na terenie placówek (przedszkoli, szkół i placówek).

Udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej:

- opieka nad dziećmi w wieku do lat 3 (opiniowanie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju, obserwację psychologiczną i pedagogiczną dzieci w żłobkach podczas zajęć w grupach – w ramach profilaktyki zaburzeń rozwojowych, wsparcie

- w rozpoznawaniu potrzeb rozwojowych dzieci, konsultacje dla opiekunów w żłobku, konsultacje dla rodziców, orzekanie o potrzebie kształcenia specjalnego),
- program terapeutyczny dla dzieci z zakłóconym rozwojem emocjonalno – społecznym wraz ze szkołą dla rodziców,
 - terapia indywidualna dzieci i młodzieży,
 - terapia psychologiczna,
 - terapia psychologiczna połączona z terapią rodzin,
 - socjoterapia,
 - terapia logopedyczna,
 - terapia pedagogiczna (dla dzieci z trudnościami dydaktycznymi),
 - terapia rodzin, małżeństw i par,
 - cyklicznie prowadzona „Szkoła dla rodziców”,
 - grupa wsparcia dla rodziców,
 - prowadzenie mediacji w sytuacji kryzysowej czy rozwodu rodziców,
 - spotkania: Rodzic-Dziecko w sytuacji postanowienia Sądu Rodzinnego. Spotkania takie są możliwe w sytuacji, gdy poszczególni jej członkowie objęci są pomocą terapeutyczną,
 - terapia indywidualna dorosłych – rodziców,
 - rehabilitacja ruchowa,
 - prowadzenie grup terapeutycznych dla dzieci,
 - zajęcia korekcyjno – kompensacyjne (dla uczniów z grupy ryzyka dysleksji, dyslektycznych, z dyskalkulią),
 - zajęcia ogólnorozwojowe (dla dzieci przedszkolnych i młodszych szkolnych) ,
 - zajęcia dla uczniów zdolnych (o uczniach o wysokich możliwościach intelektualnych),
 - zajęcia dla dzieci najmłodszych prowadzone Metodą Dobrego Startu. Realizacja niektórych grup na terenie Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Dom Aniołów Stróżów i Świetlicy św. Jacka,
 - zajęcia w klasach i grupach wychowawczych (na temat Niepełnosprawności, z zakresu doradztwa zawodowego oraz przeciwdziałania zachowaniom agresywnym w grupie rówieśniczej),
 - prowadzenie warsztatów o charakterze profilaktycznym mającym na celu przeciwdziałanie zachowaniom dysfunkcyjnym (uzależnieniom, przemocy rówieśniczej, np. „Rozmawiamy o zachowaniu”, „Trening umiejętności społecznych i asertywności TUSiA”) z dziećmi i z młodzieżą na terenie katowickich szkół,
 - prowadzenie warsztatów o charakterze psychoedukacyjnym mających na celu promowanie zdrowego stylu życia i współżycia społecznego, kształtowania umiejętności budowania pozytywnych relacji zarówno w domu rodzinnym jak i w klasie szkolnej (np. „Jak żyć z ludźmi – komunikacja i rozwiązywanie konfliktów”, „Agresja, a asertywność”, „Współpraca w grupie”, „Porozumiewanie bez przemocy”, „Profilaktyka uzależnień”, „Budowanie poczucia własnej wartości – profilaktyka zaburzeń odżywiania”, „Profilaktyka cyberprzemocy”, „Profilaktyka zachowań suicydalnych – wzmacnianie poczucia własnej wartości”, „Inny nie znaczy gorszy”, „Wiem co jem”, „Profilaktyka agresji – daj szansę koledze”, „Akademia bezpiecznego Internetu”, „Emocje jak sobie z nimi radzić”, „Efektywne radzenie sobie ze stresem egzaminacyjnym”, „Jaki jestem”, „Poznaj swoje mocne strony”),
 - mediacje rówieśnicze na terenie szkoły,

- spotkania warsztatowe dla liderów samorządu – „Komunikacja niewerbalna”, „Autoprezentacja”,
- dyżury konsultacyjne dla uczniów na terenie szkół,
- organizacja wyjazdów socjoterapeutycznych dla uczniów szkół ponadpodstawowych,
- udzielanie rodzicom porad na podstawie badań i bez badań,
- udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- konsultacje dla rodziców w poradni i na terenie placówek (dyżury dla rodziców na terenie placówek),
- spotkania informacyjno – szkoleniowe przygotowujące rodziców do wspierania swoich dzieci w dokonywaniu wyboru kariery edukacyjnej i zawodowej, oraz spotkania konsultacyjno – wspierające dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęciach terapeutyczne do poradni,
- dzień konsultacji logopedycznych w ramach Europejskiego Dnia Logopedy (sobota) – konsultacje logopedyczne,
- warsztatowe spotkanie dla rodziców – („Gotowość szkolna dziecka”, „Profilaktyka logopedyczna szansą dla dziecka”, „Kocham więc stawiam granice”, „Czynniki wyboru szkoły ponadgimnazjalnej”, „Trening uczenia się”, „Jak wspierać rozwój mowy dziecka?”, „Zrozumieć świat mojego dziecka”, „Wszechstronne wspomaganie rozwoju dziecka Metodą Dobrego Startu”, „Jak z miłością i szacunkiem wyznaczać dziecku granice?”, „E- uzależnienia, a wartości w wychowaniu”, „Problemy emocjonalne dzieci”, „Rola kar i nagród w wychowaniu”, „Wychowuje miłością”, „Rola rodziców w rozwijaniu kompetencji społecznych i emocjonalnych dzieci”, „Nie pale nie piję nie biorę”, „Fonoholizm”, „Stop cyberprzemocy”, „E-uzależnienia”, „Mój wpływ na dziecko”),
- organizacja Dni Otwartych – konsultacje dla rodziców,
- interwencje doraźne w trudnych sytuacja kryzysowych.

b) kształcenie specjalne

W jednostkach oświatowych na terenie miasta Katowice prowadzone jest kształcenie specjalne. Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niepełnosprawną, niedostosowaną społecznie i zagrożoną niedostosowaniem społecznym, wymagającą stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Kształcenie to może być prowadzone w formie nauki odpowiednio w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach integracyjnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach specjalnych, innych formach wychowania przedszkolnego i ośrodkach.

Uczniowi objętemu kształceniem specjalnym dostosowuje się odpowiednio program wychowania przedszkolnego i program nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, na podstawie opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka lub orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania, a także o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

3. Program zapobiegania przemocy w rodzinie, w szkole i w środowisku lokalnym.

Działania:

a) realizacja programów profilaktycznych

- stała, systematyczna współpraca z psychologami i pedagogami z przedszkoli i szkół (omawianie wyników badań i problemów uczniów, wymiana informacji w celu wszechstronnej diagnozy psychopedagogicznej, wyłanianie dzieci potrzebujących pomocy specjalistycznej w poradni, pomoc uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych – konsultacje, porady bez badań i na podstawie badań),
- poradnictwo dla wychowawców i nauczycieli (omawianie funkcjonowania uczniów, ustalanie indywidualnych oddziaływań wychowawczych – konsultacje, udzielanie porad na podstawie badań i bez badań),
- pomoc w rozwiązywaniu doraźnych problemów, interwencje kryzysowe na zapotrzebowanie placówek (np. Jak skutecznie komunikować się z rodzicami. Nauczyciel doradca rodzica. Cykl 3 spotkań w Zespole Szkół Integrycyjnych w Katowicach),
- prelekcje i szkolenia dla nauczycieli: „Oblicza cyberprzestrzeni”, „Pułapki psychiczne i strategie postępowania z tzw. trudnym rodzicem. Umiejętność efektywnej współpracy na rzecz pomocy dziecku”, „Komunikacja dorosły – dziecko”; „Dobra komunikacja z rodzicami”; „Dostosowanie wymagań”; „Profilaktyka logopedyczna”, „Praca z dzieckiem trudnym”, „Profilaktyka zdrowia”, „Rysunek dziecka – jak go rozumieć?”, „Podstawy prawne udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu”,
- konsultacje z nauczycielami, psychologami i pedagogami innych placówek,
- konsultacje i poradnictwo na terenie poradni dotyczące szerokiego spektrum trudności zarówno wychowawczych z dziećmi i młodzieżą jak i problemami osobistymi wynikającymi z tytułu wykonywania zawodu nauczyciela – wychowawcy np. radzenie sobie z własnym stresem i z własnymi trudnymi emocjami pojawiającymi się w pracy z dziećmi czy młodzieżą,
- terapia indywidualna nauczycieli i wychowawców w sytuacji wystąpienia takich potrzeb,
- udział w ewaluacjach zewnętrznych placówek (na zaproszenie placówki),

b) realizacja programów prewencyjnych

- badania przesiewowe mowy i słuchu oraz dziecięcego liczenia – wspieranie pracy nauczycieli przedszkolnych i rodziców w kształtowaniu dzieci potrzebujących dodatkowej opieki psychologiczno – pedagogicznej, która może być realizowana na terenie poradni,
- badania przesiewowe uczniów w kierunku ryzyka dysleksji,
- przesiewowe badania logopedyczne w celu wyłonienia dzieci z wadami wymowy i kwalifikacji na terapię logopedyczną,
- spotkania warsztatowo – szkoleniowe (np. Alternatywne metody podawania pokarmu produkty Medela, Terapeutyczny smoczek do treningu ssania (Calmita, Medela), Protokół oceny umiejętności ssania, Narzędzie badawcze KOLD (Karta oceny

logopedycznej dziecka), Rozwój funkcji słuchowych u dzieci: obserwacja, stymulacja oraz rehabilitacja, spotkania i szkolenia w ramach grupy wsparcia psychologów i pedagogów przedszkolnych oraz nauczycieli wychowania przedszkolnego z terenu miasta Katowice działającej przy ppp1 (np. „Współpraca z rodzicami”, „Współpraca z rodzicami – list dziecka do rodziców”)

c) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W mieście Katowice funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W skład Zespołu powołani są m. in. przedstawiciele jednostek oświatowych. Przedstawiciele jednostek organizacyjnych Oświaty, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie zobowiązani są do realizacji procedury „Niebieska Karta”. Zostaje powołana tzw. grupa robocza celem zaplanowania pomocy rodzinie, a następnie realizowany jest szereg czynności mających na celu zaprzestanie stosowania przemocy w rodzinie.

4. Program informacyjno-edukacyjny sprzyjający postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałania dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi.

Działania:

a) wspomaganie działalności jednostek oświatowych

- wsparcie merytoryczne w planowaniu, organizacji i realizacji zadań z zakresu pomocy psychologiczno – pedagogicznej, orientacji i doradztwa zawodowego,
- współpraca przy dokonywaniu wielospecjalistycznej oceny ucznia i tworzeniu IPET,
- wspomaganie placówek w tworzeniu rocznych planów rozwoju placówki,

b) tablice ogłoszeń

Ponadto, na tablicach ogłoszeń, zawieszanych zwyczajowo w korytarzach szkół, eksponowane są ulotki informacyjne dotyczące oferty Poradni, a także Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Katowicach. Na tablicach tych obok numeru telefonu straży pożarnej i pogotowia ratunkowego zamieszcza się również numer telefonu zaufania.

c) szkolenia i spotkania

- zajęcia integracyjne (np.: „Integracja zespołu klasowego”, „Bądź kumplem, nie dokuczaj”, „Budowanie współpracy”; „Współpraca się opłaca”; („Profilaktyka logopedyczna”, „Praca z dzieckiem trudnym”, „Profilaktyka zdrowia”, „Rysunek dziecka – jak go rozumieć?”, „Podstawy prawne udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu”),
- zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień i ochrony zdrowia (np.: „Zdrowy styl życia”; „Profilaktyka agresji”; „Bezpieczne zasady”; „Uzależnienia internetowe”; „Jak radzić sobie z agresją i złością”; „Bezpieczne wakacje”; „Profilaktyka uzależnień”; „Uczymy się odmawiać”, „Trujące ziele”, „Zdrowe – niezdrowe – umiem wybierać”, „Użytki szkodzą zdrowiu”, „Oszustwa ETOH”)

- zajęcia psychoedukacyjne (np.: „Miej przyjaciela i bądź przyjacielem”; „Tolerancja”; „Techniki skutecznego uczenia się”; „Jak radzić sobie z agresją i złością?”; „Dobry kolega, dobra koleżanka”; „Poznajemy uczucia”; „Bajka o ciepłym i puchatym”; „Emocje”; „Tolerancja i akceptacja”; „Rozwiązywanie konfliktów”; „Tęcza uczuć”; „Granice. Stereotypy”; „Wpływ mediów na kształtowanie samooceny”; „Efektywne metody uczenia się”; „Konflikt i co dalej”; „Mediacje i negocjacje”; „Z bajką w świat wartości”, „Małe dzieci duże uczucia”, „Dorastamy do szkoły”, „Ziejący smok – radzimy sobie ze złością”, „Złoty klucz – jestem swoim przyjacielem”, „Jak bez stresu rozpocząć naukę w klasie IV?”, „Różnobarwny świat emocji”, „Jak się uczyć efektywnie?”, „Agresja w nas i wokół nas”, „Niepokoje dorastania”, „Warsztaty twórczego myślenia”, „Kinezylogia Edukacyjna w praktyce”, „Jak radzić sobie ze stresem?”, „Mój potencjał, moje marzenia”, „Inny nie znaczy gorszy – tolerancja, przełamywanie stereotypów, przeciwdziałanie dyskryminacji” „Moje plany, cele i możliwości – wyznaczanie celów, motywacja, zarządzanie czasem”, „Różne oblicza smutku”, „Modele uczenia się”, „Role społeczne”, „Cyberprzemoc – jak sobie z nią radzić?”, „Rysia i Tolek na Cyberzachodzie”, „Jak bezpiecznie i zdrowo żyć ze samym sobą?”, „Radzenie sobie z emocjami w trudnych sytuacjach życiowych”, „Nie takie strachy straszne”, „Bezpieczeństwo w sieci”)
- zajęcia grupowe aktywizujące do wyboru kierunku kształcenia i zawodu („Koniec szkoły i co dalej?”, „Świat zawodów”, „Jaki jestem?”, „Metody poszukiwania pracy”, „Tendencje na współczesnym rynku pracy”).

Lp.	Nazwa wskaźnika	2017	Prognoza na 2018
1.	Liczba publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych funkcjonujących na terenie miasta Katowice	6	6
2	Liczba pedagogów szkolnych zatrudnionych w publicznych jednostkach oświatowych	111	111
3	Liczba psychologów szkolnych zatrudnionych w publicznych jednostkach oświatowych	97	97
4	Liczba nauczycieli zatrudnionych na stanowisku nauczyciel-wychowawca	2043	2045
5	Liczba zatrudnionych doradców metodycznych	8	8

Realizatorzy: Wydział Edukacji i Sportu we współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, miejskimi przedszkolami i szkołami.

ROZDZIAŁ V
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA STRATEGII OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO
DLA MIASTA KATOWICE NA LATA 2017-2020.

Finansowanie niniejszej Strategii przedstawia się następująco:

Jednostka	Zadanie	kwota w 2017 roku	Plan/ prognoza na 2018 rok
Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z organizacjami pozarządowymi	Promocja zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym.	9 840,00 zł	16 000,00 zł
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi		372 513,59 zł	448 008,00 zł
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi	Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.	501 509,88 zł	445 583,00 zł
Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.	w ramach bieżącej działalności PUP Katowice	w ramach bieżącej działalności PUP Katowice
Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice we współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, miejskimi przedszkolami i szkołami	Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom, rodzicom i nauczycielom.	17 193 494,00 zł	17 900 000,00 zł
RAZEM:		18 077 357,47 zł	18 809 591,00 zł